

(Политика, 04.10.2009)

Није ове недеље победила држава. Смрт Бриса Татона извела је на улице хиљаде огорчених, понижених и угрожених људи означавајући спонтану победу искрене жалости, разумевања, али и беса.

Обичан свет спасавао је углед ове земље добровољно стављајући црни флор преко Србије. Иако и сами све чешће угрожени, показали су шта мисле о „гордим Србима” који користе сваку прилику да нас групно омаловаже пред европском демократијом.

Гледао сам на Тргу Републике колекцију најразличитијих лица која нису крила стид. Исти они којима су не једном, безразложно, покушали да припишу колективну кривицу осетили су колективну одговорност.

Еlegantно обучена девојка изашла је из таксија, оставила букет кала и вратила се у возило. Осетила је потребу да са себе спере честице љаге које су по свима нама посуле силеџије, напасници, убице. Времешна бакица палила је свећу као да јој је Брис унук.

Организовано? Не. Патетично? Ни најмање. Подсетило је ме на време када је после безочних атентата и убистава помахнитале Коза ностре народ изашао на улице Палерма да би без страха показао колико му је доста. Тек потом држава је на Сицилију послала додатна војна појачања.

Држава је, не само због европских амбиција, била дужна да реагује на убиство француског навијача, али запаљене свеће и остављене поруке ових људи неупоредиво су снажније од учтивих телеграма и умногоме окаснелих обећања да ће Хидри насиља бити одсечене многе главе.

Ово је био и одговор онима који позивају на „продувавање вентила” звиждањем химнама и вређањем. Ксенофобија и хомофобија, домино ефекат тетешења нашем примитивизму, увијени у обланде, оставили су вентил у рукама оних који су га отворили до краја убивши Бриса Татона, младића који није бомбардовао Србију.

Импресиван број оних који су на улицама или Интернету пожелели да кажу шта мисле о насиљу показује да је дара превршила меру. Нисам за пребројавање реаговања на разним сајтовима, понајмање у отужном контексту на који је то учинила Нова српска политичка мисао.

„Да ли нечија смрт уопште сме да буде повод релативизовања било које врсте”, огорчено ме пита син. „Да ли ћемо после сваке несреће да улазимо у хронологију односа и историју да бисмо неке оплакивали више а друге мање?”

Људима је преко ноћи пукло пред очима. Носећи свеће победили су годинама таложени страх који је срамно паралисао госте кафића у коме је Француз убијен. Осетили су да нема тих државних саучешћа која ће нама и свету показати шта заиста Србија мисли и осећа. Повратили су ми наду.

Политичари су, била је то сасвим ретка прилика, гурнути у други план. Изгледа да су схватили да није време да поентирају како су навикли, иако су изговорене многе крупне и обавезујуће речи.

Борис Тадић је изјавио да је неопходна борба против насиља јер „нит насиља” коју смо наследили води у фашизам. Закључио бих на основу тога да се најављује оштрије суочавање Србије с криминализованом прошлoшћу и отвара фронт како се не би и даље обезвређивала антифашистичка историја ове земље.

Много тога више није исто. Локални гандијевци, поборници цивилног друштва, доведени су у ситуацију да од државе траже да пендреком узврати батинашима с бејзбол палицама.

Министар Дачић схватио је озбиљност тренутка, па је, после мало премишљања, поништио одлуку београдског општинског полицајца и дозволио одржавање скупа „Одговор грађана на насиље”, чији је основни мото био противљење некажњивости насиља.

Судство ће, барем тако најављује министарка правде, овога пута бити ефикасно. Делује као посредно признање да се може кад се одлучи, али време је да подржимо правосуђе да направи рез. Да се једном почне.

Манифестације саучешћа, солидарности али и револта са улица више српских градова тешко да могу да ублаже бол Татових родитеља. Вероватно у Француској немају одјек какав је имала вест о смрти. Такав је живот, такви су медији.

Признајем свој део кривице. Тек када се ово догодило, помније сам се обавестио о клерофашистима који су се неосетно увукли у наше животе. Тек када сам прочитао шта све пише на сајту Отачаственог покрета „Образ”, једном од идеолошких ментора нашег посрнућа, схватам да не касни само држава, већ и медији.

Хитлер је у „Мајн кампфу” све написао и пре него што ће кренути у спровођење својих монструозних планова. И „Образ” је све написао. Само нисмо читали када поручује да је „распетом, пониженом и обесправљеном Србству данас више него икада потребан одлучан и делотворан одговор на свеопшту окупацију, хаос и незнађе”.

Ова „политичка, православна и саборна организација” крајње деснице се још од 2000. бори за напуштање неких широко прихваћених вредности као што су секуларно друштво, грађанска република и либерализам. Бори се за саборност уместо „антисрпске демократије”.

Отворено је, ослањајући се на језик мржње и нетолеранције, за дискриминацију према етничким, верским или сексуалним мањинским групама. Прети „србским непријатељима” које позива на покајање, „иначе за вас неће бити ни Божије ни људске милости!”

Уз покличе „светосавског национализма”, под заштитом Крста цара Константина – Христовог монограма – и уз благонаклону подршку тврдог дела СПЦ-а, „Образ” тражи успостављање српске православне теократије на простору од „Купе до Вардара и од Дунава до Јадранског мора”.

Било је дакле времена да се препозна шта се све крије иза „Образовог” „богољубља, родољубља и витештва”. Витештва!

Фонд за хуманитарно право је још 2001. упутио захтев надлежнима за покретање истражног поступка против „Образа” због кривичног дела „подстицања националне, расне и верске мржње”. Амнести интернешенел је у извештају три године касније навео „Образ” као организацију која шири хомофобију у Србији. Институт „Стефан Рот” при Универзитету у Тел Авиву је у извештају из 2005. сврстао „Образ” међу групације које шире антисемитизам у Србији.

У извештају МУП-а Србије из 2005. „Образ” и Српски народни покрет „1389.” окарактерисани су као „клерофашистичке организације” које обележавају антизападњаштво, национализам, идеолошка искључивост, оданост Радовану Караџићу и Ратку Младићу, хомофобија, анимозитет према либералним вредностима и антисемитизам.

Да, постоје неонацисти, екстремисти, ултранационалисти, расисти и хулигани на разним местима, али је начин поступања према њима веома различит од земље до земље. Воз хулиганизма кружи Европом, али неки вагони су овде трајно стационирани.

Док су екстремисти пркосно узвикивали „Чекамо вас”, надлежни нису радили оно што им је чинити. „Образ” је претњама онемогућавао разне скупове, упадао у новинске агенције или у цркве да би од „јеретика” бранили „источни обред литургије”.

Пошто је из разних разлога, нарочито коалиционо-манипулативних, држава подбацила – јер је забрану оваквих група требало да тражи много пре неодржане „Параде поноса” или убиства навијача злехуде судбине из Тулуза – грађани су пробудили државу.

Црни флор

Пише: Бошко Јакшић
понедељак, 05 октобар 2009 23:48

Не допустимо да се поново успава и да се све заврши као акција за једнократну употребу.

Држава ће се, надајмо се, прикачити овом спонтаном референдуму и примерним казнама показати да је спремна да буде држава, како се ништа слично не би поновило. За несрећног Француза је касно, али ту смо и даље сви ми. Овде и тамо. Кажу да сваки народ има власт какву заслужује. Србија је у среду, четвртак и петак показала да је боља и зрелија од своје власти.